

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-GRAVENHAGE

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
		IZ. 2009/874	28 mei 2009
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
CSD17			3

_____ Geachte Voorzitter,

Met deze brief wil ik u informeren over de uitkomsten van de zeventiende sessie van de VN Commissie voor Duurzame Ontwikkeling, die van 4-15 mei jl. werd gehouden in New York.

Inleiding

De zeventiende sessie van de VN Commissie voor Duurzame Ontwikkeling is vrijdag 15 mei jl. met succes afgerond. Deze bijeenkomst stond onder mijn leiding. Na twee weken intensief onderhandelen, bereiken 180 landen overeenstemming over 'Policy options and practical measures to expedite implementation in agriculture, rural development, land, drought, dusterification and Afrika'. Dit document is met consensus aangenomen. Daarnaast heb ik tijdens het High Level segment van CSD17 een "gemeenschappelijke visie" (Shared Vision) gepresenteerd, die positief is ontvangen. Beide documenten zijn als bijlage bijgevoegd.

CSD17 heeft op het gebied van duurzame landbouwontwikkeling belangrijke stappen voorwaarts gezet. Juist nu de wereld te maken heeft met verschillende crises, met name de voedsel, energie/klimaat en financieel/economische crises, is de rol van landbouw erkend voor de aanpak ervan. Landbouw wordt niet langer als onderdeel van het probleem, maar als onderdeel van de oplossing van deze crises gezien. Belangrijke uitkomsten zijn daarnaast de noodzaak voor verdere intensivering van investeringen in duurzame landbouwontwikkeling met name in Afrika, een duurzame Groene revolutie in Afrika, de cruciale relatie tussen klimaat en landbouw, de noodzaak van extra financiële ondersteuning voor de implementatie van afgesproken maatregelen in ontwikkelingslanden voor duurzame landbouwontwikkeling vanuit private, publieke, nationale en internationale hoek, het multifunctionele karakter van de landbouw met een verwijzing naar 'ecosystem services', de noodzaak van het verduurzamen van de biobrandstofproductie en focus op integraal land- en watermanagement.

De Commissie kwam dit jaar voor de zeventiende keer samen en behandelde de beleidsthema's landbouw, plattelandsonwikkeling, landbeheer, droogte, verwoestijning en Afrika.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
28 mei 2009	I.Z. 2009/874	2

VN Secretaris-Generaal Ban-Ki Moon toonde zich zeer betrokken bij de huidige zitting van de CSD en bij de voorbereiding ervan.

Hij hield ondermeer bij de opening van het High Level Segment een sterk betoog over het belang van een effectieve aanpak van klimaatverandering en het feit dat de landbouw daarbij niet vergeten mag worden.

Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins van Oranje heeft in zijn functie als voorzitter van United Nations Secretary General's Advisory Board on Water and Sanitation (UNSGAB) een belangrijke bijdrage geleverd aan de discussie over de noodzaak van integraal water-management in relatie tot landbouw.

Verloop CSD17

Van 4-15 mei werd in New York de zeventiende zitting gehouden van de Commissie voor Duurzame Ontwikkeling. Deze functionele VN-commissie komt jaarlijks bijeen om de voortgang te bespreken van de uitvoering van de in 1992 tijdens de Rio Conferentie inzake Milieu en Ontwikkeling aangenomen Agenda-21. In het VN-systeem neemt de CSD een bijzondere plaats in, vooral door de betrokkenheid van maatschappelijke organisaties die onder andere boeren, jongeren, vakbonden, inheemse volken en vrouwen vertegenwoordigen. Vertegenwoordigers van negen zogenoemde Major Groups nemen zeer actief deel aan de beraadslagingen. Daarnaast kent de CSD een druk programma van side-events waar regeringsdelegaties, Major Groups, bedrijven en organisaties informatie uitwisselen over een veelheid aan gerelateerde terreinen.

De thema's van Agenda-21 zijn vertaald in een werkprogramma dat de verschillende onderwerpen verdeelt over tweejaarlijkse cycli. Het eerste jaar van elke cyclus wordt besteed aan een 'Review', het tweede jaar aan de formulering van beleidsaanbevelingen. In 2009 werden beleidsaanbevelingen opgesteld voor de clusters landbouw, land, plattelandsontwikkeling, verwoestijning, droogte, Afrika en de iedere cyclus terugkerende 'cross cutting issues and means of implementation'. De onderhandelingen hierover werden gevoerd op basis van de in februari tijdens de Intergovernmental Preparatory Meeting (IPM) gepresenteerde voorzitterstekst.

Tijdens de vorig jaar gehouden zestiende zitting van de CSD ben ik gekozen tot voorzitter van CSD17. Ik heb me voorgenomen de CSD tot meer actie te bewegen, onder meer door tastbare beleidsaanbevelingen en inhoudelijke, interactieve politieke discussies tijdens het High Level Segment van CSD17. In de aanloop naar de zitting van CSD ben ik actief betrokken geweest bij de voorbereiding, door onder andere deel te nemen aan regionale CSD-bijeenkomsten in Bangkok (Capacity Development Workshop, Thailand, 28-30 februari 2009) en Windhoek (High Level Meeting: African Agriculture in the 21st Century, Namibië, 9-10 februari 2009), alsmede aan de Governing Council van United Nations Environmental Programme (UNEP).

Onder mijn leiding zijn in het proces vernieuwingen doorgevoerd om het functioneren van de CSD te verbeteren en een grotere betrokkenheid van ministers te realiseren. Zo is voor het eerst gekozen voor een benadering van interactieve ronde tafeldiscussies tijdens het High Level Segment. De thema's van de rondetafels waren:

- (1) Responding to food crisis through sustainable development;
- (2) Realizing a Sustainable Green Revolution in Africa;

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
28 mei 2009	I.Z. 2009/874	3

(3) Integrated Management of land and Water Resources for Sustainable Agriculture and Rural Development.

Na de opening zijn drie dagdelen gevuld met interactieve discussies tussen ministers, andere delegatieleiders en het maatschappelijke middenveld. Daarbij is verzocht geen op papier voorbereide verklaringen voor te lezen. Deze opzet is geslaagd. Door de focus op rondetafels tijdens het High Level Segment is een goed begin gemaakt met een meer interactieve discussie tussen ministers en ook het maatschappelijk middenveld. Dit tot tevredenheid van velen. Nieuw onderdeel voor de CSD is het tot stand brengen van een gemeenschappelijke visie op basis van de discussies tijdens de ronde tafel bijeenkomst. Ook dit is goed ontvangen.

Een derde nieuw element is de keuze voor een interactieve dialoog met het maatschappelijke middenveld en met de wetenschapsgemeenschap. De aanwezigheid van vertegenwoordigers uit de wetenschappelijke wereld was een novum. Beide dialogen gaven de maatschappelijke en wetenschappelijke organisaties de mogelijkheid om drie uur lang open te discussiëren met ministers. De maatschappelijke organisaties (Major Groups) waren zeer tevreden over het verloop, de openheid en de interactie van deze dialogen.

Tenslotte is het tripartite overleg tussen ministers, hoofden van VN-organisaties en voorzitters van uitvoerende raden en bestuursraden van VN-organisaties voortgezet.

Uitkomsten CSD17

Met de succesvolle uitkomst van CSD17 heeft de VN een duidelijk signaal gegeven over het belang van de landbouw als onderdeel van de oplossing voor de meervoudige crises, de noodzaak van verdere intensivering in de landbouw en een duurzame groene revolutie in Afrika.

De belangrijkste uitkomsten zijn van CSD17 zijn:

Landbouw

Landbouw staat centraal in de aanpak voor duurzame ontwikkeling en armoedebestrijding. Tijdens CSD17 schaarden 180 landen zich achter de roep om een duurzame groene revolutie, waarbij ingezet zal worden op verhoging van de landbouwproductie, productiviteit en duurzaamheid door onder andere het gebruik van innovaties, lokale inheemse kennis, nieuwe technologie in landbouw en efficiënte verspreiding ervan, handelsbeleid en verbetering van markttoegang, langs de vijf sporen van de beleidsnota 'Landbouw, rurale bedrijvigheid en voedselzekerheid'.

Voor Afrika werd een groene revolutie, om landbouwproductiviteit, voedselproductie en voedselzekerheid te verhogen, specifiek onderstreept. Daarnaast werd opgeroepen tot de verbetering van land *governance*, duurzaam gebruik van gedeelde waterbronnen en de integratie van adaptatie aan klimaatverandering en verlaging van het risico van rampen.

Klimaatverandering

Duurzame landbouw kan bijdragen aan de mitigatie van klimaatverandering. Anderzijds zal klimaatverandering, als er geen aandacht aan wordt besteed, invloed hebben op landbouwproductie, droogte en verwoestijning met grote consequenties voor arme bevolkingsgroepen.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
28 mei 2009	IZ. 2009/874	4

VN Secretaris Generaal Ban Ki-moon sprak de hoop uit dat de uitkomsten van CSD17 zullen bijdragen aan de klimaatdiscussies in het kader van COP15 in Kopenhagen. Ten aanzien van Afrika werden de mogelijke effecten van klimaatverandering nog extra benadrukt. Beide documenten benadrukken het belang van de landbouw voor klimaat, met name waar het gaat om mitigerende maatregelen en adaptatie. Duidelijk is de oproep om landbouw een plaats te geven in de komende onderhandelingen in het kader van het Klimaatverdrag in Kopenhagen later dit jaar.

Extra investeringen in de landbouw

De noodzaak tot extra investeringen voor duurzame landbouw en rurale ontwikkeling werd erkend door CSD 17. Het slotdocument bevat een oproep om nieuwe en extra middelen beschikbaar te stellen, vooral voor ontwikkelingslanden, voor de verbetering en verduurzaming van de landbouw.

Biobrandstoffen

Ten aanzien van biobrandstoffen worden in de tekst de uitdagingen en mogelijkheden van biobrandstoffen benadrukt. Uit de discussie is duidelijk geworden dat steeds meer de noodzaak wordt gezien van duurzaamheidscriteria voor de productie van biobrandstoffen. De rondetafels voor duurzame productie van soja en palmolie en het werk van het G8 Global Bioenergy Partnership kunnen daarvoor een goed voorbeeld zijn.

Ecosysteem diensten

Voor het eerst is in het kader van de multifunctionele rol van de landbouw een verwijzing opgenomen naar ecosysteem-diensten. Jarenlang hebben met name Latijns-amerikaanse landen zich verzet tegen een dergelijke verwijzing. Het thans opnemen hiervan onderstreept de maatschappelijke waarde van de landbouw die breder is dan de voedselproductie alleen.

Nieuwe technologieën

In de tekst is speciale aandacht gegeven aan de noodzaak van nieuwe technologieën, zoals bijvoorbeeld biotechnologie, voor het realiseren van voedselzekerheid in de toekomst. Er zijn veel goede en effectieve innovaties en technologieën voor de landbouw aanwezig, maar er is door lidstaten afgesproken om meer in te zetten op het beschikbaar stellen van technologieën, vooral voor kleinere landbouwbedrijven ('smallholders') en toegepast op lokale omstandigheden.

Plattelandsontwikkeling en landgebruik

In het kader van plattelandsontwikkeling zijn vooral afspraken gemaakt om het beleid te verduurzamen door versterking van de positie van vrouwen, kleine boeren en inheemse volkeren, en door verbetering van gelijke toegang voor kwetsbare groepen tot land, water, financiële middelen en technologieën.

Naast verbetering van de toegang tot land is eveneens afgesproken om te bevorderen dat land duurzaam en geïntegreerd wordt gebruikt en beheerd, onder andere door het incorporeren van duurzaamheidsprincipes in de planning van landgebruik, door behoud en duurzaam gebruik van biodiversiteit en door inventarisatie, toezicht- en controlesystemen voor de ondersteuning van ecosysteemfuncties in het kader van landgebruik.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
28 mei 2009	IZ. 2009/874	5

Droogte en verwoestijning

Ten aanzien van droogte en verwoestijning is onder andere afgesproken financiering te mobiliseren en te verhogen voor onderzoek en ontwikkeling ten aanzien van de onderliggende effecten van droogte, duurzaam landgebruik te versterken en de implementatie van de UN Convention on Combating Desertification (UNCCD) te ondersteunen.

Water

Water in relatie tot landbouw was een van de doorsnijdende thema's van CSD17 en kreeg dan ook speciale aandacht. Bij alle thema's van deze CSD-cyclus (landbouw, land, rurale ontwikkeling, droogte, verwoestijning en Afrika) kwam het thema water terug als key-element. Tijdens de openings sessie van het High Level Segment van CSD17 stond de aandacht voor water vooral in het teken van de klimaatproblematiek (droogte, overstromingen). Besproken werden met name de gevolgen van klimaatverandering voor water als één van de natuurlijke hulpbronnen. In de tweede rondetafel *Responding to the food crisis through sustainable development* op 14 mei stond water centraal in de presentatie van Assistent Director General Alexander Müller van de Food and Agriculture Organisation (FAO). Verschillende delegaties wezen op het belang van de vergroting van doelmatig watergebruik in de landbouwproductie.

De voorzitter van UNSGAB, Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Willem-Alexander, ging in zijn presentaties op donderdag en vrijdag in op de rol van water voor landbouw en ecosystemen. Hij beschreef hoe sterk water, landbouw, rurale ontwikkeling en armoedebestrijding met elkaar verbonden zijn en op welke prioriteiten een wateraanpak gericht zou moeten zijn. Die prioriteiten schetste hij langs de drie 'I's': Integrated Water Resource Management (IWRM), Innovatie en Implementatie. Er is vooruitgang geboekt op het gebied van IWRM sinds CSD-13, en een belangrijke volgende stap is om nu in te zetten op capaciteitsopbouw voor IWRM, specifiek op lokaal niveau. Om innovatie te stimuleren, moet volgens de voorzitter van UNSGAB meer worden geïnvesteerd in water, volksgezondheid en landbouw. Daarnaast moet ook ingezet worden op innovatie in enerzijds financieringsvormen, zoals creatieve manieren om irrigatiesystemen te financieren, maar ook het verbeteren van toegang tot lokale kapitaalmarkten, microkrediet en microverzekeringen en anderzijds het verspreiden en beschikbaar stellen van technologieën aan kleine boeren. Tot slot noemde hij concrete manieren van implementatie, zoals goed functionerende instituties, investeringen in rurale infrastructuur en verbetering van markttoegang. De voorzitter van UNSGAB vroeg specifiek aandacht voor het gebruik van water in de landbouw. Hij wees daarbij op de veranderende consumptie- en dieetpatronen. Daarbij gaf hij aan: "Let me remind you to one last global trend—our changing consumption patterns and diets. Growing one kilogram of wheat requires about 1,000 liters of water; producing one kilogram of beef demands 16 times that much water. The diets of North Americans and Europeans use about 5,000 liters of water per person per day. Compare that to the vegetarian diets of Africa and Asia, which require on average 2,000 liters. As people climb out of poverty, and change their diets, the demand for water to produce food increases. We cannot expect mankind to change its eating habits overnight, so it is evident that the agriculture and water sector have to join forces and drastically reduce by at least 50% the use of water to produce our future food requirements" (de toespraak is bijgevoegd).

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
28 mei 2009	I.Z. 2009/874	6

Zijn oproep voor het ineenslaan van de handen van de landbouw en watersector om het gebruik van water drastisch te verlagen voor de voedselproductie in de toekomst, werd door velen onderschreven.

Vooruitgang ten opzichte van CSD8

Tijdens CSD17 stonden de thema's landbouw, rurale ontwikkeling, land, droogte, verwoestijning en Afrika centraal. De laatste keer dat landbouw en rurale ontwikkeling op de CSD-agenda stonden, was tijdens CSD8 in 2000. Er is een aantal nieuwe onderwerpen naar voren gekomen tijdens CSD17, ten opzichte van CSD8. De belangrijkste zijn:

- Centrale rol van de landbouw voor meervoudige crises en de noodzaak dit hoog op de internationale agenda te houden;
- Klimaatverandering: dit nieuwe thema en met name de rol van landbouw ten aanzien van klimaat werd veelvuldig benadrukt tijdens de vergadering.
- Biobrandstoffen: de erkenning van de zorg die bestaat ten aanzien van *competing claims* voor voedsel, biodiversiteit en brandstof.
- Noodzaak van grotere investering in de landbouw met name ontwikkelingslanden;
- Technologie en innovatie: hoewel technologische ontwikkeling tijdens CSD8 benoemd werd, is tijdens CSD17 vooral benadrukt dat het gaat om het gebruik en de verspreiding van kennis en technologie en het ondersteunen van duurzame innovaties voor de landbouw.
- Ecosysteem-diensten (*ecosystem services*): dit thema wordt door een aantal landen, zoals door Argentinië en Australië, benoemd als een marktverstoring instrument. Thans is dit als een van de functies van landbouw wereldwijd erkend.

De “Gemeenschappelijke visie”

De gemeenschappelijke visie die ik als voorzitter presenteerde, ging in op de uitdagingen waarvoor landbouw en rurale ontwikkeling staan. Er wordt in principe genoeg voedsel geproduceerd, maar tegelijkertijd leven bijna één miljard mensen van minder dan één dollar per dag. De uitdaging is hoe in 2050 de dan verwachte negen miljard mensen gevoed kunnen worden. Landbouw speelt hier een cruciale rol. Landbouw kan niet langer gezien worden als deel van het probleem, maar moet gezien worden als onderdeel van de oplossing.

Landbouw ligt in het hart van armoedebestrijding, duurzame ontwikkeling en de agenda van klimaatverandering. De landbouw-productiviteit moet verbeteren, vooral in Afrika, maar tegelijkertijd moet het land gekoesterd worden, de grond vruchtbaar gehouden worden en de schaarse waterbronnen behouden blijven. Om een groene revolutie te realiseren, zullen traditionele en inheemse kennis gecombineerd moeten worden met moderne technologieën en recente wetenschappelijke kennis van landbouw en duurzaamheid. Het is cruciaal dat landen ervaringen en innovatieve technologieën delen. Technologie en kennis zijn aanwezig, maar brede verspreiding en beschikbaar maken aan boeren is nog één van de uitdagingen die aangepakt moet worden.

Om dit te realiseren, is politieke wil nodig en steun van de internationale gemeenschap door middel van extra investeringen, zowel publiek als privaat. Investeringen in de landbouw werken alleen als er ondersteunende randvoorwaarden zijn. Publiek-private partnerschappen kunnen daar een rol in spelen.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
28 mei 2009	I.Z. 2009/874	7

Maar ook overheidsbeleid en sterke instituties zijn van belang voor een florerende landbouwsector. Goede informatie aan boeren over weer, markten, prijzen, nieuwe marktmogelijkheden en nieuwe methoden zijn essentieel. Dat vereist een versterking van de traditionele informatievoorziening, zoals voorlichting en nieuwe informatie-technologieën.

In de visie wordt eveneens opgeroepen tot internationale duurzaamheidscriteria voor bio-energie met een verwijzing naar het werk van het *Global Bio-Energy Partnership* (GBEP) en de *Round Table on Responsible Soy*.

Landbouw en water worden in de visie genoemd als belangrijke thema's voor verdere landbouwwontwikkeling. De landbouwsector is een grootverbruiker van water. Het nog onverkende potentieel van adequaat en efficiënt watermanagement moet aangeboden worden door verandering in beleid en productietechnieken.

Een groene revolutie in de landbouw is de kern van de groene economie. Duurzame landbouw en veehouderij-praktijken en duurzame biobrandstofproductie spelen een belangrijke rol in de klimaataanpak. Landbouw en plattelandsherstel staan aan de basis van de *bio-based* economieën van de toekomst.

CSD18

De achttiende CSD sessie zal plaatsvinden van 3-14 mei 2010 en zal worden voorgezeten door de heer Luis Alberto Ferraté, minister van Milieu en Natuurlijke Hulpbronnen van Guatemala. De thema's van deze sessie zullen zijn:

- Transport: de energieconsumptie en de verslaving aan fossiele brandstoffen;
- Chemicaliën: gevolgen voor gezondheid en milieu;
- Afval: afvalverwerking en -benutting;
- Mijnbouw: onverantwoordelijke mijnbouw en vervuiling;
- Duurzame consumptie en productie: tienjarenprogramma Marrakech Proces.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg

Speech by H.R.H. the Prince of Orange, Chair of UNSGAB, to the CSD-17 Round Table Discussion in New York, 14 May 2009,

on Integrated Land and Water Management for Sustainable Agricultural and Rural Development

Madam Chair, Excellencies, Distinguished Delegates, Ladies and Gentlemen,

When people think about the water crisis they usually think of lack of access to safe drinking water. That, of course, is one important aspect of the crisis: almost one billion people live without access to the most basic daily requirement: drinking water. But the water crisis has another aspect, less well-known, but equally important: over 2.5 billion of our fellow citizens live without basic sanitation depriving them from health, dignity and development.

As the Chair of the U.N. Secretary-General's Advisory Board on Water and Sanitation, my primary task is to galvanize actions of national governments, international organizations and regional and global development banks to dedicate more resources and effectively coordinate to meet the Millennium Development Goal targets for water and sanitation. Halving by 2015 the number of people without safe water and sanitation is a vital goal, but it is not the only goal, and it cannot be achieved without devoting concern and energy to other important challenges such as agriculture and rural development.

Water and agriculture, I am sure everyone here knows, are inseparable. Agriculture consumes 70 percent of all freshwater withdrawals and 90 percent of overall consumption. And, so, the water crisis is in many ways an agriculture crisis. We must change the way we grow our food.

Rural development also requires improved access to drinking water and better sanitation. Around the globe, people are flocking to cities at a worryingly high rate. Why? Figures published last year by the Joint Monitoring Programme of WHO and UNICEF offer at least part of the answer. In urban areas, sanitation coverage has risen to 79 per cent; in rural areas, it has reached only 45 per cent. Five times as many rural dwellers as urban dwellers do not have improved drinking water supplies. Making life viable and fulfilling in rural areas includes many things--education, health services and employment. As important as those services are, water and sanitation are even more essential to keeping rural populations vibrant and healthy.

A week from now, our Board will meet in Sofia, Bulgaria. There, the Black Sea Countries will resolve to improve sanitation and water quality for their rural areas. Together with ministers, we will strategize about how the elements of our framework for action-the Hashimoto Action Plan-can improve water and sanitation in their rural areas.

I don't want to overwhelm you with statistics - since I'm pretty sure you all know the situation and are convinced we need to act. But allow me to mention just a few. The world's population is projected in the next 40 years to grow to about 9 billion from 6.5 billion. That means 2.5 billion extra mouths. And virtually all will be born in developing countries. Food

production must double by 2050. But the challenge we face is even bigger than just growing more food. Nearly every one of the billion people who live on less than \$ 1 dollar a day depends directly on agriculture for their daily livelihoods. Poverty reduction, rural development and agriculture are necessarily linked.

Recently, I was in Afghanistan where these links are becoming so evident that peace building and reconstruction efforts are increasingly promoting agricultural development by investing in irrigation, crop improvements and infrastructure such as roads to allow farmers to get their crops to market. The planners realize what many of us have long known: supporting a resilient agricultural sector is the most effective way to bring peace, stability and sustainable development to any region.

Too often, however, water is still mismanaged. Decisions about agricultural development do not adequately reflect the value and importance of water inputs. That is why our sustainable development guide book, Agenda 21, devotes a chapter to the critical link between effective water management and food production and rural development. If we are to greatly increase food production, alleviate poverty while maintaining ecological systems, we must join forces between water and agriculture! We must give water its due place when agriculture policy and investments are debated.

The competition for scarce water resources is in many countries intense and growing. Greater competition raises difficult, often fractious, questions: who will get the water, and who will decide on the water distribution. Stronger competition often leads to greater risks for people and ecosystems. Ecosystems are threatened by the way we grow our food and use water. Climate change is making this even worse, affecting every part of society, ecosystems and economies at all levels.

Water scarcity is on the rise. By 2025, 1.8 billion people will live in countries or regions with absolute water scarcity. Fully two-thirds of the world population could face conditions of water stress. Yet we are not responding. Conflicts between water haves and water have-nots will lead to social instability and unrest.

Madam Chair,

Let's avoid this bleak scenario. Let's do something about water scarcity. Where to begin? The most obvious place to start, of course, is agriculture. The possible gains are enormous. Consider that for a 1 percent gain in agricultural water productivity frees up ten times that much water for other water uses. And as the Comprehensive Assessment of Water Management in Agriculture has noted, the greatest potential increases in yield are in rain-fed agricultural areas. The bulk of the world's agricultural production continues to be rainfed, and that is the type of farming many of the world's poorest rural people are engaged in. Because of the high investment costs in irrigation development and the growing competition for water, the scope for further expansion of irrigation is limited in many parts of the world. We must therefore enhance the productivity of rainfed agriculture. Doing so will lessen the need for more water in these areas while also curtailing the expansion of irrigated land. But to realize these potential gains leaders must focus now on better land and water management in these areas.

Ladies and Gentlemen,

We all know that an integrated approach is needed to achieve sustainable development. That is why our Board devoted a chapter in the Hashimoto Action Plan to integrated water resources management. Several years ago, we asked the Secretary-General to initiate a review of water-related decisions made during CSD-13, including a review of National IWRM and water efficiency plans during last year's CSD. The results were encouraging, but it is clear that water efficiency, particularly as it relates to agriculture, does not figure strongly enough in our IWRM planning. This is partly a result of fragmented decision-making: water ministries and water managers often do not plan with agricultural departments and irrigation engineers. Long term agricultural planning based on realistic projections of water use and future water availability is often shoddy or completely absent. I encourage countries to continue improving and implementing their IWRM approaches with a stronger emphasis on water efficiency in agriculture.

Consider this. California recently declared a state of emergency because of water shortages. But California, according to the Pacific Institute, could easily meet all its needs for decades to come just by implementing current water-saving techniques. So California can meet its water needs with current technology. This underscores a crucial fact: our water challenges are not only, or even primarily, technological; they are challenges of governance and political will.

Last year was the International Year of Sanitation. Our Board called for this sanitation year as we believe that an open and frank global dialogue on how to meet the MDG sanitation target was desperately needed. We've been truly gratified by the action and increased political will we've observed. Now, we see an opportunity to build on this enthusiasm to promote what we call "the other side of sanitation," in particular water reuse and waste water treatment.

Waste water treatment is rather expensive. That is one reason so little waste water is treated in developing countries. But efforts to increase water reuse are underway around the world. There are different reuse opportunities with different social, economic and environmental values. The most obvious reuse opportunity is for agriculture. Indeed, millions of farmers already use unsafe wastewater since this is their only irrigation source. The challenge is to treat wastewater in such a way that it is safe for irrigation purposes. It can be done as has been demonstrated for instance in Namibia, South Africa and Tunisia and a number of other countries.

Madam Chair,

Before I finish, let me touch briefly on several global water-related trends that will have substantial impacts on agriculture. Climate change is bringing much greater variability in rainfall. Rainfall in some areas is increasing, in others it is decreasing, by as much as 20 percent. Such fluctuations make farming much more difficult. Climate change also will surely bring a significant increase in floods and droughts and other extreme water events. At the 5th World Water Forum in March our Board supported the release of the Water and Disasters Action Plan. It sets forth recommendations to help countries, regional players and international organizations better contend with such water-related disasters.

Another global trend that is affecting agriculture is the anticipated rapid rise in first-generation biofuel production pushed by huge increases in government subsidies. Biofuels are promoted as a way of helping to combat global warming and securing domestic energy supplies. Many, however, are beginning to question the wisdom of replacing fossil fuels with first-generation biofuels in view of the acute pressure their production places on water

resources both for irrigation and refinery production. With current technology, it takes 2,500 liters of water to produce just 1 liter of liquid biofuel. Biofuel production policies should heed the projected competition for water, and emphasize biofuels that require less energy and water, such as second and third generation varieties produced with non-food inputs such as stems, husks or industry waste like woodchips. As the World Water Assessment Programme notes, "under conditions of water scarcity, producing fuel for automobiles instead of producing food for a growing population becomes less socially acceptable, especially in developing countries."

Ladies and Gentlemen,

Let me remind you to one last global trend-our changing consumption patterns and diets. Growing one kilogram of wheat requires about 1,000 liters of water; producing one kilogram of beef demands 16 times that much water. The diets of North Americans and Europeans use about 5,000 liters of water per person per day. Compare that to the vegetarian diets of Africa and Asia, which require on average 2,000 liters. As people climb out of poverty, and change their diets, the demand for water to produce food increases. We cannot expect mankind to change its eating habits overnight, so it is evident that the agriculture and water sector have to join forces and drastically reduce by at least 50% the use of water to produce our future food requirements.

Madam Chair,

I have touched on many issues this afternoon: feeding our growing global population, keeping rural communities vital, the importance of rainfed agriculture, wastewater treatment and reuse, IWRM, and biofuels. These challenges move across many fields and disciplines - and water is central to them all. When we design our policies and allocate our resources, let us not forget this fundamental fact. For if we can effectively manage our water while working with communities to establish basic sanitation our chances of meeting all the MDGs will be greatly enhanced.

Thank you